

Redakcja techniczna referatów seminaryjnych i pracy magisterskiej

– zasady przyjęte na seminarium magisterskim i pracowni magisterskiej w Katedrze Geografii Fizycznej

1. Marginesy:

- Jeśli praca będzie bindowana – marginesy normalne: góra 2,5 cm, dół 2,5 cm, lewy 2,5 cm, prawy 2,5 cm
- Jeśli praca będzie w twardej okładce - góra 2,5 cm, dół 2,5 cm, lewy 3,5 cm, prawy 1,5 cm

2. Tekst główny:

- zalecana czcionka Times New Roman, wielkość 12 punktów, rozstrzelenie czcionek standardowe
- odstęp 1,5 między kolejnymi wierszami tekstu oraz akapitami
- każdy akapit rozpoczynamy od wcięcia (tabulacji), najlepiej ½ cala (1,25 cm)
- wyrównywanie do obu stron (justowanie obustronne)
- numeracja stron centralnie na dole

3. Numeracja rozdziałów i podrozdziałów – najlepiej z użyciem wyłącznie cyfr arabskich:

1. Rozdział

1.1. Podrozdział

1.1.1. Podrozdział II rzędu

1.1.2. Podrozdział II rzędu

1.2. Podrozdział

2. Rozdział

4. Wyrazy i zwroty obcojęzyczne (łacińskie, angielskie, francuskie i in.) piszemy *kursywą* (czcionką pochyłą), np. *ad rem, par excellence, sensu stricto, menu, ibidem*.
5. Nie zaleca się stosowania żadnych wyróżników, np. podkreśleń - jak w niniejszym zdaniu, wyróżnień **tlustym** drukiem, etc. Nie dotyczy to tytułów rozdziałów i podrozdziałów, których czcionkę „pogrubiamy” lub/i powiększamy o 1 punkt. Każdy kolejny tytuł umieszczamy na początku strony centralnie lub z justowaniem lewostronnym.
6. *Kursywą* także piszemy tytuły (książek, artykułów, np. *Geologia regionalna kontynentów*). Przykłady tytułów w pracy ograniczamy, ponieważ dajemy obowiązkowo spis literatury, do którego zawsze możemy odesłać czytelnika.
7. Przed kropką, przecinkiem, średnikiem, dwukropkiem nie stawiamy spacji.
8. Po kropce, przecinku, średniku, dwukropku stawiamy spację.
9. Na końcu wiersza raczej nie zostawiamy spójników, zwłaszcza jednoliterowych i innych niesamodzielnych części zdania – również dwu-trzyliterowych (i, a, o, w, u, z, do, na, dla, ku). Podobnie postępujemy w przypadku inicjałów, numerów, miar (K., 1, ¾, 20., XX) itd. Należy

jednak pamiętać, że w polskich zasadach ortografii nie ma żadnego zapisu zabraniającego pozostawiania "wiszących spójników" czy „wdów i sierot”. Taką informację znajdziemy także w nowszych wydaniach słownika ortograficznego PWN. Liczne wydawnictwa, a także niektórzy promotorzy i potencjalni recenzenci prac magisterskich na naszym wydziale, trwają jednak jeszcze przy tym zwyczaju, co wynika głównie z tradycji i poczucia estetyki. Warto zachować ten zwyczaj przynajmniej w ostatecznym formacie pracy magisterskiej. Zwykle „wiszące spójniki” przenosimy używając tzw. twardej spacji, np. w edytorze *Word* można to uczynić zestawem klawiszy <Shift>+<Enter>.

10. Przypisy w tekście:

- o odsyłacze do literatury wskazujące źródło, np. (Niewiarowski 2002); odsyłacze uzupełniające: (por. Niewiarowski 2002) (zob. Niewiarowski 2002) (vide Niewiarowski 2002) ; odsyłacze w tekście ciągłym: M. Niewiarowski (2002) lub bez inicjału imienia, np. Niewiarowski (2002). Uwaga! Pomiedzy kropką po inicjale imienia a nazwiskiem występuje spacja. Tak samo między inicjałami, np. R. F. Davis.
- o przypisy u dołu strony oznaczamy numerami porządkowymi w indeksie górnym.

11. Cytowanie:

- o Typowe, uproszczone: stosujemy przypis w nawiasie odsyłający do literatury, np. (Allen 1990), bez zaznaczania zakresu stron; jeśli odwołujemy się do kilku pozycji literatury: (Allen 2000, Kondracki 2000, Starkel 2005); jeśli cytujemy pozycje dwóch autorów: (Folk i Ward 1957) lub (Folk & Ward 1957), ewentualnie (Folk, Ward 1957); jeśli cytujemy pozycje wieloautorskie (autorów więcej niż dwóch): (Gudmundsson et al. 2004) lub (Gudmundsson i in. 2004), natomiast w spisie literatury wymieniamy wówczas wszystkich autorów tego dzieła. Można także cytować autorów, odmieniając ich nazwiska, z podaniem daty (roku) wydania pracy w nawiasie, np. „... według Allena (1990) zachodzi następująca prawidłowość...” Przy cytowaniu z tzw. drugiej ręki, jeśli nie możemy dotrzeć do oryginału publikacji, stosujemy zapis: (Davis 1908 vide Klimaszewski 1978). W przypadku cytowania danych ze stron internetowych podajemy skrótowy zapis adresu strony, np. (www.pgi.gov.pl). Możemy przy tym dopisać hiperłącze, które można będzie uaktywniać w wersji elektronicznej, dołączonej do pracy na płycie CD/DVD.
- o dokładne: stosujemy cudzysłów, np. „W najmłodszym piętrze okresu kredowego...”. Po cytacie następuje odesłanie do źródła (przypis w nawiasie), np. (Allen 1994, s. 40).

12. Cytowanie źródeł internetowych

Cechą źródeł internetowych jest ich olbrzymia różnorodność i często brak elementów, które jednoznacznie by je identyfikowały. Mogą nie zawierać nazwisk autorów, dat powstania dokumentów ani określenia miejsca, gdzie powstały; ich adres internetowy może się zmieniać, często może zmieniać się ich zawartość. Występują wśród nich nowe typy dokumentów,

niespotykane dawniej w źródłach drukowanych, np. listy dyskusyjne, blogi, bazy danych, serwerowe archiwa danych itp. Ich użycie wymaga często starannych procedur weryfikacyjnych, a często jest niezbędne, np. ze względu na aktualność i oryginalność zawartych danych. Cytując, staramy się ustalić jak najwięcej faktów, które mogą pozwolić na lokalizację w archiwum jakiegoś serwera, lub ustalenie alternatywnego adresu, nawet jeśli materiał był przeznaczony do krótkotrwałej publikacji.

- cytowanie w tekście, np. (<http://www.meteo.pl/>) (max. pierwsze 3 wyrazy z tytułu strony, rok dostępu) – (Wielka Encyklopedia Przyrody, 2011)
- cytowanie w spisie literatury:

Wzór opisu:

- Autor/redaktor, rok. Tytuł. Nazwa źródła (wydanie). Wydawnictwo (opcjonalnie). [Tryb dostępu]. Dostęp: Dostawca/Dane identyfikujące bazę lub numer [Data dostępu]. Uwagi (opcjonalnie)
- Wg Przeglądu: Autor/redaktor, rok. Tytuł. Rodzaj dostępu. Nazwa źródła. Data dostępu. Tryb dostępu i pełny adres www.
- [jeśli dane znajdują się na stronie www bez wyraźnie określonego autora] Główna nazwa strony (nagłówek), rok. Tytuł artykułu. Rodzaj dostępu. Data dostępu. Tryb dostępu i pełny adres www.

Przykłady:

- Moore, Julia E. (1995). *A History of Toy Lending Libraries in the United States Since 1935* [online]. ERIC – Education Resources Information Center; [dostęp: 28.04.2010]. Dostępny w Internecie: <http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/14/4f/ef.pdf>.
- Swiss Toy Library Association. (2010). *Information* [online]; [dostęp: 28.04.2010]. Dostępny w Internecie: <<http://www.ludo.ch/en/index.htm>>.
- Kuryłowicz Ł., 1999. *Jan Sebastian Bach. Encyklopedia Kompozytorów*. [online]. Protokół dostępu: <<http://klasyka.cavern.com.pl/>> [dostęp: 14.04.2011].
- Galicja. (brak daty). *Wielka Internetowa Encyklopedia Multimedialna. Optimus Pascal S.A.* [online]. Protokół dostępu: <<http://www.encyklopedia.pl/wiem/00aa07.html#top>> [dostęp: 14.04.2011]. Artykuł z encyklopedii - brak autora
- Zieliński Z., 1997. BBS i FIDO. Zbylu Home Page. [online]. Protokół dostępu: <<http://zdzych.wsh-kielce.edu.pl/~zbylu/art/bbs.html>> [dostęp: 14.04.2011]. Strona domowa prywatna

13. Cytowanie aktów prawnych – podaje się zwykle w przypisach na dole strony:

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483).

² Art. 23 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. nr 57, poz. 507 ze zm.).

Cytowanie tego samego aktu kilka razy po sobie:

¹ Art. 23 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. nr 57, poz. 507 ze zm.).

² Art. 23 *ibidem*.

14. Cytowanie dokumentów kartograficznych

MAPY I PLANY			
SAMOISTNE WYDAWNICZO jako całość	W WYDAWNICTWACH ZWARTYCH w pracach autorskich	W WYDAWNICTWACH ZWARTYCH w pracach zbiorowych	W WYDAWNICTWACH CIĄGLYCH
- autor / autorzy - tytuł mapy / planu - podtytuł - skala - współtwórcy - wydanie - miejsce wydania - wydawca - rok wydania - objętość (liczba stron lub arkuszy) - uwagi - ISBN	- autor / autorzy - tytuł - podtytuł - skala [w:] (wstawiamy opis dokumentu macierzystego) - autor / autorzy - tytuł - podtytuł - miejsce wydania - wydawca - rok wydania - lokalizacja mapy lub planu (tom, strona itp.)	- autor / autorzy - tytuł - podtytuł - skala [w:] (opis dokumentu macierzystego) - autor / autorzy - tytuł - podtytuł - miejsce wydania - wydawca - rok wydania - lokalizacja mapy lub planu (tom, zeszyt, strona itp.)	- autor / autorzy - tytuł mapy / planu - podtytuł - skala - współtwórcy - tytuł (wydawnictwa ciągłego) - podtytuł - wydanie - lokalizacja mapy lub planu (tom, zeszyt, strona)

Przykłady:

- Mapy i plany, samoistne wydawnictwo (jako całość)

1. Łódź. *Nowe Nazwy Ulic. Plan miasta*, 1:25000, Warszawa, Wyd. Kartograficzne „Jokart”, 1996, 1 karta złożona, ISBN 83-9022-221-3.

- Mapy i plany w książkach lub pracach autorskich

2. *Plan placu Weneckiego i okolic* [W:] Broż Adam, *Rzym i Watykan. Przewodnik*, Wyd. 5 popraw., Rzym, Plurigraf, 1992, s. 36.

- Mapy i plany w opracowaniach zbiorowych

3. Wolbórz. *Fragment planu miasta z 1824 r., z terenem dawnego zamku* [W:] *Architektura nowożytna*, Łódź, Archidiecezjalne Wyd. Łódzkie, 2000, s.29.

- Mapy i plany w wydawnictwach ciągłych

4. Baranowski L., Ostrowski J., *Sahara – okolice Beni Abbas i Kerzaz [mapa]*, „Poznaj Świat”, 1978 nr 6, s. 4.

15. Odsyłacz w tekście do ilustracji, np. (fot. 2), (rys. 3), (tab. 4). Jeśli wszystkie ilustracje (rysunki, w tym mapy, fotografie i in.) numerujemy kolejno, można je nazwać figurami (fig. 1) lub rycinami (ryc. 1). Nie ma powodu do użycia w nawiasie wielkiej litery.

16. Spisy źródeł umieszczamy w końcowej części pracy. Obowiązują:

- dokładny spis cytowanej literatury, z precyzyjnym podaniem zakresu stron danych dzieł. Jeśli cytujemy dane ze stron internetowych (patrz p. 12), podajemy w specjalnym wykazie adresy internetowe na tyle dokładnie, aby czytelnik mógł szybko odszukać te dane w przeglądarce. Podajemy także nazwę instytucji lub nazwisko osoby - właściciela praw autorskich strony i datę dostępu.
- spis rysunków (w tym map, wykonanych przez autora/autorkę)
- spis fotografii (informacje o autorstwie fotografii w jej podpisie, w przypadku zamieszczenia wyłącznie fotografii autora, można taką informację zamieścić w opisie metod, aby nie powtarzać kilkadziesiąt razy zwrotu „fot. autora”)

Zaleca się dołączenie innych spisów: stron internetowych, dokumentacji różnego rodzaju, map topograficznych oraz innych istotnych dla pracy licencjackiej materiałów, które można ująć w przejrzystym spisie.

17. Literatura – do spisu trafiają tylko pozycje cytowane. Jednocześnie nie może zabraknąć danych bibliograficznych pracy któregośkolwiek autora wymienionego choćby tylko raz w tekście. Formatując spis stosujemy wysunięcie, najlepiej wielkości wcięcia akapitowego, np. 1,25 cm. Przydatna jest numeracja prac (ułatwienie zwłaszcza dla recenzenta). W spisie bibliograficznym możemy zmniejszyć o 1 punkt wielkość czcionki w stosunku do czcionki tekstu głównego. Odstęp między wierszami może być pojedynczy. Zachowujemy porządek alfabetyczny. Przykład spisu:

1. Rdzany Z., 2006. Osady deglacjacyjne zlodowacenia warty we wschodniej części regionu łódzkiego. *Przeł. Geol.*, vol. 54, z. 4, s. 343-351.
2. Załoba M., 1996. Uwagi dotyczące wykształcenia i mechanizmów deformacji struktur glaciektonicznych w Pagórkach Warciańskich. *Acta Geogr. Lodz.*, nr 72, s. 153-210.
3. Załoba M., 1997. Charakterystyka litologiczna i pozycja stratygraficzna serii limnoglacialnej w Małkowie koło Warty. *Acta Univ. Lodz., Folia Geogr. Phisica*, t. 1, s. 267-271.
4. Zieliński T., 1992. Moreny czołowe Polski północno-wschodniej - osady i warunki sedimentacji. *Prace Nauk. Uniw. Śl.*, nr 1325, s. 1-95.
5. Zieliński T., 2007a. The Pleistocene climate-controlled fluvial sedimentary record in the Bełchatów mine (central Poland). *Sedimentary Geology*, vol. 193, s. 203-209.
6. Zieliński T., 2007b. Podglinowe osady glacialfluwialne Pojezierza Sławskiego (stanowisko Kaszczor). [w:] L. Kasprzak (red.). *Strefy glacialmarginalne Wielkopolski. Zapis sedimentacyjny i ekspresja morfologiczna*. Poznań, s. 71-78.
7. Ziomek J., 1986. Objasnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, ark. Piotrków Trybunalski (701), s. 1-76.
8. Ziomek J., 1992. Szczegółowa mapa geologiczna Polski 1:50 000, ark. Bełchatów (700).
9. Ziomek J., 2002. Przekrój geologiczny przez Łódź. [w:] S. Liszewski (red.). *Atlas Miasta Łodzi. Plansza VII Geologia i gleby*. Urząd Miasta Łodzi, ŁTN, Łódź.